

Supplerende samlenotat - Rådsmøde udenrigsanliggender den 22. juni 2015

9. FYROM/Makedonien

KOM-dokument foreligger endnu ikke.

Nyt notat

1. Resumé

Rådet ventes at drøfte situationen i FYROM/Makedonien, herunder den seneste udvikling hvor der ved udvidelseskommisær Habns mellemkomst er indgået aftaler ang. nyvalg i FYROM/Makedonien inden udgangen af april 2016 og for overgangsperioden frem til valget. Baggrunden for aftalerne er den forværrede politiske situation i FYROM/Makedonien siden januar 2015, hvor regeringen tiltalte oppositionslederen Zoran Zaev for forsøg på afpresning og planlægning af statskup, og oppositionspartiets offentliggørelse af aflytninger, der ifølge oppositionen afslører en række grove og forfatningsstridige ulovligheder begået af regeringen. Der forventes ikke vedtagelse af konklusioner på rådsmødet (udenrigsanliggender).

2. Baggrund

Den politiske situation i FYROM/Makedonien har været stærkt forværret siden den 31. januar 2015, da lederen af landets socialdemokratiske oppositionsparti SDSM, Zoran Zaev, blev tiltalt for forsøg på afpresning af regeringen og mistanke om planlægning af statskup. Zaev havde angiveligt truet premierminister Gruevski med offentliggørelse af kompromitterende aflytninger (angiveligt foretaget af den makedonske efterretningstjeneste), hvis ikke der blev indsat en teknokratisk overgangsregering og udskrevet nyvalg.

Siden sigtelsen har Zaev ad flere omgange offentliggjort dele af aflytningerne, som ifølge SDSM beviser en lang række grove forfatningsstridige ulovligheder begået af Gruevski og hans nærmeste allierede. Ifølge oppositionen afslører aflytningerne bl.a. valgsvindel, chikanering af civilsamfund og medier, politisk indblanding i domstolene samt regeringens aflytning af ca. 20.000 personer, herunder udenlandske diplomater i Skopje.

Alle politiske kræfter i FYROM synes at være bevidste om, at krisen skader landets omdømme og fremskridt i landets EU-spor, som også i meget høj grad er blokeret af det udestående navnespørgsmål. Tilliden mellem regeringspartiet VMRO-DMPNE og SDSM har ligget på nulpunktet, men de har dog siden marts deltaget i MEP-faciliterede dialogmøder, samt fra medio maj i dialogmøder mellem lederne af de fire største makedonske partier, faciliteret af EU-ambassadøren og den amerikanske ambassadør i Skopje.

Den 2. juni 2015 rejste udvidelseskommisær Johannes Hahn til Skopje for at sætte yderligere skub i forhandlingerne, og det lykkedes efter intense men konstruktive møder med lederne af de fire største partier at nå til enighed om en aftale om nyvalg i Makedonien inden udgangen af april 2016. Der pågår en fortsat mødeproces mhp. løsning af udeståender og udarbejdelse af en

endelig aftale, herunder om en eventuel teknisk overgangsregering. En EU-faciliteret dialog vil bl.a. have fokus på fuld implementering af Kommissionens anbefalinger vedr. retssystemet.

3. Formål og indhold

Forventningen er, at Rådet vil drøfte de indgåede aftaler ang. nyvalg i FYROM/Makedonien inden udgangen af april 2016 og vedr. overgangsperioden frem til valget, hvor vigtigheden af en fortsat inklusiv politisk dialog samt politiske reformer ventes at blive fremhævet. Der forventes ikke vedtagelse af konklusioner på rådsmødet.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres i sagen.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Sagen forventes ikke at have konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, erhvervslivet, miljøet eller beskyttelsesniveauet.

8. Høring

Sagen har ikke været sendt i høring.

9. Generelle forventninger til de andre landes holdning

Der ventes blandt de øvrige EU-lande at være enighed om, at udviklingen i FYROM/Makedonien skal følges tæt, idet medlemslandene samtidig må ventes at udtrykke anerkendelse af indgåelsen af aftaler ang. nyvalg i FYROM/Makedonien inden udgangen af april 2016 og for overgangsperioden frem til valget.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen støtter, at udviklingen i landet følges tæt, og at der udtrykkes anerkendelse af indgåelsen af aftaler ang. nyvalg i FYROM/Makedonien inden udgangen af april 2016 og for overgangsperioden frem til valget.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Den politiske situation i FYROM/Makedonien har senest været forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering den 17. april 2015.